

Latvija ilgtspējīgas attīstības ziņojumā izceļ bibliotēku un muzeju lomu dialoga un informācijas pratības veicināšanā

Publicēts: 01.07.2022.

Kultūra



13. jūlijā norisināsies tiešsaistes pasākums “Bibliotēkas un muzeji kā droša telpa dialogam un informācijas pratībai”, ko rīko Kultūras ministrija (KM) sadarbībā ar Pārresoru koordinācijas centru, UNESCO Latvijas Nacionālo komisiju, Starptautiskās Muzeju padomes Latvijas Nacionālo komiteju (ICOM) un Starptautisko bibliotēku asociācijas un institūcijas federāciju (IFLA).

Pasākums notiks ANO Augsta līmeņa Ilgtspējīgas attīstības politikas foruma ietvaros, kurā šogad Latvija prezentēs [Ziņojumu par ilgtspējīgas attīstības mērķu \(IAM\) ieviešanu Latvijā no 2018. līdz 2022. gadam](#). Forumā ietvaros valstis aicinātas rīkot arī tematiskus pasākumus par kādu nacionālā ziņojumā iekļautu tēmu ar starptautisku aktualitāti. Latvija ir izvēlējusies rīkot diskusiju par kultūras nozīmi un potenciālu IAM ieviešanā, īpaši izceļot bibliotēkas un muzejus.

KM valsts sekretāres vietnieks kultūrpolitikas jautājumos Uldis Zariņš uzsver: “Bibliotēkas un muzeji visā pasaulē ir institūcijas, kas vēl joprojām bauda augstu sabiedrības uzticību. Laikā, kad sabiedrība kļūst aizvien sašķeltāka un fragmentētāka, kultūra spēj uzrunāt cilvēku prātus un sirdis, izmantojot citus izteiksmes līdzekļus nekā politiķi, zinātnieki vai mediji, kā arī veicināt cieņpilnu dialogu sabiedrībā par visdažādākajām tēmām. Tāpēc bibliotēkas un muzeji, mūsdiā, ir lieliski partneri ikvienam, kurš strādā pie IAM mērķu sasniegšanas, un būtu ieteicams ar tiem sadarboties biežāk.”

UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas ģenerālsekretāre Baiba Moļņika papildina: “Globālie izaicinājumi pasaulē aktualizē jautājumu par kultūru kā visaptverošu attīstības virzītāj spēku, nevis no attīstības procesiem atrautu, atsevišķu, sevi noslēgtu nozari. Ir mainījies izpratne par to, kas vispār ir ilgtspējīga attīstība un izaugsme, uzsverot, ka līdzšinējā attieksme, izceļot priekšplānā ekonomiskās vajadzības, nav spējusi nodrošināt miermīlīgu, vienmērīgu, iekļaujošu un ilgtspējīgu sabiedrības labklājību.”

Forumā īpaša uzmanība tiks pievērsta atsevišķiem mērķiem, tostarp kvalitatīvas izglītības un sadarbības veicināšanai, kurā kopš 2018. gada mērķtiecīgu darbu ieguldījušas arī Latvijas bibliotēkas un muzeji - gan rīkojot izglītojošus pasākumus par IAM šo nozaru profesionāļiem, gan īstenojot starpdisciplinārus projektus bibliotēku un muzeju apmeklētājiem. Muzeju IAM iniciatīvas ir apkopotas datubāzē "[IAM Latvijas muzejos](#)".

2021. gadā Latvijas Bibliotekāru biedrība un Latvijas Muzeju biedrība sadarbībā ar UNESCO Latvijas Nacionālo komisiju rīkoja starptautisku konferenci "[Ilgospējīgas attīstības mērķu lokalizēšana Baltijas valstu muzejos un bibliotēkās](#)", kas guva ne vien Baltijas mēroga, bet arī plašāku starptautisku rezonansi un atzinību. Konferences sauklis, kas ir arī 13. jūlija Latvijas tematiskā pasākuma vadmotīvs - "Ask Your Library! Ask Your Museum!" ("Jautā savai bibliotēkai! Jautā savam muzejam!") - apliecina bibliotēku un muzeju gatavību būt par vietējiem ekspertiem un sarunu platformām ilgospējīgas attīstības jautājumos.

Tiešsaistes pasākumā "Bibliotēkas un muzeji kā drošā telpa dialogam un informācijas pratībai" ar priekšlasījumiem par muzejiem un bibliotēkām kā uzticamiem partneriem IAM ieviešanā piedalīsies:

britu muzeju speciālists un ICOM Ilgtspējīgas attīstības darba grupas loceklis Henrijs Makgī (Henry McGhie),

IFLA projekta "Pasauls bibliotēku kartē" vadītāja Kristīne Pabērza-Ramiresa,

Apvienoto Arābu Emirātu universitātes profesore, informācijas pratības eksperte Maha Bašri (Maha Bashri).

Ar pieredzi kopienā saliedēšanā, miera un medijpratības veicināšanā dalīsies Ukrainas Bibliotēku asociācijas valdes locekle Tetjana Hrančaka (Тетяна Гранчак), Čārlza Darvina fonda pārstāvis Edgardo Civalero (Ekvadoras Galapagu salas) un Žaņa Lipkes memoriāla vadītāja Lolita Tomsone (Latvija). Pasākuma moderators - KM valsts sekretāres vietnieks kultūrpolitikas jautājumos Uldis Zariņš.

Pasākums notiks angļu valodā, bez tulkojuma. Pasākums tiks straumēts Kultūras ministrijas Youtube un Facebook vietnēs, un tā laikā skatītājiem tiks piedāvāta iespēja paust savu viedokli un uzdot jautājumus pasākuma dalībniekiem. [Vairāk par pasākumu](#).

Latvijas ziņojums ANO par IAM ieviešanu atspoguļo Latvijas paveiktos un darāmos darbus IAM īstenošanā, informē par labo praksi, sniedz sabiedrības viedokļus par prioritāriem darbiem, kā arī atklāj šodienas un nākotnes izaicinājumus. Iepriekšējā ziņojuma 2018. gadā galvenais secinājums – Latvijai svarīgi veikt pāreju uz inovatīvu un ekoeftīvu tautsaimniecību, iekļaujot ikkatru – ir arī šī ziņojuma galvenā tēma.

Ja 2018. gada ziņojumā bija skaidrota Latvijas ilgtspējīgas attīstības plānošanas sistēma un sabiedrības līdzdalība tajā, noteiktas pamatlinijas katram IAM, otrs ziņojums iet soli tālāk, novērtējot progresu IAM apakšmērķu līmenī. Latvijas ziņojumu sadarbībā ar nozaru ministrijām, pašvaldībām, akadēmiskajām institūcijām un citām iesaistītajām pusēm sagatavojis Pārresoru koordinācijas centrs (PKC) – par attīstības plānošanu atbildīgā valsts institūcija.

ANO Augsta līmeņa Ilgtspējīgas attīstības politikas forums (United Nations High-level Political Forum on Sustainable Development) ir galvenā ANO ilgtspējīgas attīstības platforma. Forumam ir centrāla loma *Dienaskārtības 2030* un Ilgtspējīgas attīstības mērķu ieviešanas uzraudzībā. Forums notiek katru gadu ANO Ekonomikas un sociālo lietu padomē, Ņujorkā. Vairāk par Forumu: <https://hlpf.un.org/2022>.

Inga Surgunte, UNESCO LNK Kultūras sektora
Autors: vadītāja

<https://www.unesco.lv/lv/jaunums/latvija-ilgtspējīgas-attīstības-zinojuma-izcel-biblioteku-un-muzeju-lomu-dialoga-un-informācijas-pratības-veicinasana>